

Ježíš sestupuje do lidské bídy

Hošťálková 13. 9. 2020

Písně: 650, 457, 512, 635, 176

Čtení z Písma: Žalm 51, 3 - 13; ev. Marka 1, 32 - 45

Text kázání: ev. Marka 1, 40 - 45

Milí bratři a sestry,

„chceš-li, můžeš mě očistit“, říká malomocný Ježíši - *„měl bys čas, je tu i příležitost, už musíš jen chtít“*. V těchto slovech se nám v syrové podobě ukazuje celá bída a bezmoc malomocného. Jeho slova vypovídají o bolesti a nouzi nevléčitelně nemocného člověka, kterou si my, zdraví, sotva dovedeme představit. Tento člověk trpí dlouholetými bolestmi, které budou ukončeny teprve smrtí.

To, čím nemocný trpí také je jeho vzezření. Lidé, kteří jej uvidí od něj znechuceně odvrací svůj zrak - je na něj hrozný pohled! A šíří se kolem něj také velmi nepříjemný zápach! To, jak se na něj dívá jeho okolí také velmi bolí. A i tuto bolest ukončí teprve smrt.

Je tu i třetí věc: vyslovená nebo nevyslovená výtka nepřiznaného a neodhaleného hříchu na samém počátku. Tehdejším viděním a míněním bylo, že těžké utrpení, kterým je člověk postižen je důsledkem hříchu. Ze Žalmů (ale nejen z nich) slyšíme na mnohých místech volání člověka o pomoc. Jsou to často modlitby těch, kteří si nejsou vědomi nějakého zásadního provinění a přece byli z provinění nařčeni (vzpomeňme na Jóba) a tak prosí o pomoc a vysvobození. Jsou tam ale také modlitby jiných, kteří věřili, že si utrpení zaslouží, ale nevěděli, čím konkrétně se provinili, co je příčinou jejich trápení. A tak žalmista volá: *„Pane, odpuť mi mé viny, i ty, které jsou mi skryty“* (Ž 19,13).

A je tu ještě jedna věc, kterou musel malomocný nést jako přetěžké břemeno, totiž vyvržení ze společnosti zdravých lidí, odtržení od rodiny, blízkých. Zdravý se od malomocného nesměl nakazit, jinak by jej čekal stejný úděl. A tak byli malomocní zcela vyřazeni ze společnosti. Nikdo s nimi již nepočítal, nejsou potřební, jakoby nebyli, je dobré na ně zapomenout, ponechat je jejich vlastnímu živoření i osudu. Malomocní žili již jen se smrtí ve výhledu, přáli si ji a vyhlíželi. - Jen ona milosrdně ukončí jejich muka.

Do této oblasti najednou zavítá Ježíš. Jeden malomocný se o tom doslechl, vyhledal jej, padl před ním na kolena a prosil: *„Chceš-li, můžeš mě očistit“*. V jeho slovech slyšíme celou jeho bídu a neštěstí. Můžeme v nich ale zaslechnout také něco o jeho víře v Ježíše jako Syna Božího. Věří, že právě on je tím, který mu může pomoci. Věří, že on je tím, který z něj může jeho těžkou bídu sejmout - jeho bolest, jeho krutou budoucnost, podezření z hříchu, kterému je vystaven; věří, že jen on jej může vrátit zpět do života a společenství s ostatními lidmi, z něhož byl vyvržen. Malomocný si to všechno umí představit, věří Ježíši. On to může udělat! On mu ještě může vrátit výhled a naději na život na radost, na společenství s ostatními!

Ne každý malomocný byl takového pohledu schopen, ne každý malomocný tenkrát přišel. Stejně jako dnes - zdaleka ne každý těžce nemocný, který se blíží

k závěru svého života, přijde k Ježíši, aby mu vypověděl své trápení a žal a očekával jeho vysvobození, jeho světlo do své situace. Avšak evangelista Marek, který nám tento příběh vypráví, chce povědět i to, že tento malomocný nebyl ale ani jediný, který přišel, nebyl také ani jediný, kterému bylo pomoci. Vždyť až dodnes mnozí lidé dosvědčují, že jim Ježíš znovu vrátil život, naději, radost, že je naplnil novou silou i odvahou života.

„Chceš-li, můžeš mě očistit“. Jakoby v těch slovech bylo slyšet očekávání v rezignaci: *„Vím, že ty jediný bys mi pomoci mohl, musíš jen chtít. Jestliže mi nepomůžeš, pak se musím smířit s tím, že to udělat nechceš.“* Ježíš však tomu malomocnému pomůže, nenechá jej jen u jeho prosby. Natáhne k němu svou ruku a dotkne se jej. Jeho dotek nemá nic společného s nějakými kouzelnickými praktikami. Kdo si někdy všiml, jak zareagoval starý člověk, který byl už roky sám, když jej pohladilo malé dítě; kdo si všiml jak na zoufalého člověka zapůsobilo, když jej někdo láskyplně objal; kdo si všiml tváře umírajícího, když někdo vzal jeho ruku do svých, ten si umí představit co pocítil ten malomocný, když se jej někdo dotkl. K tomu musíme přičíst ještě i to, že ten, kdo se jej zde dotýká, nemá strach že se od něj nakazí, že se zde také zcela pomíjí zmínka o hříchu - skutečném nebo jen nařčení z něj. Už v tomto gestu malomocný prožívá jakoby se navracel zpět do života, cítí, že je tu někdo, kdo si jej váží, pro koho něco znamená, kdo jej neopustil a nezapomněl na něj.

Ježíš mu řekl: **„Chci, buď čist.“** Jeho malomocenství se hned ztratilo, byl od něj očištěn. Kde je Ježíš, tam se mohou dít věci, které vlastně nikdo nečeká, protože proti nim stojí a odporují jim všechny lidské zkušenosti. Podle nich by se malomocný člověk nikdy nemohl uzdravit. Žádný člověk se zdravým rozumem, žádný člověk, který něco věděl o životě to tehdy neočekával.

Nový zákon nám ale tento příběh vypráví. Chce dodat křesťanskému společenství, tomu, které věří v živého Ježíše Krista, odvalu následovat jej na cestě, která je neobvyklá i těžko schůdná. Jinak všeobecně platí, že každý člověk poví: *„To nejde, není to možné, nikdy se nic takového nemohlo stát!“* a pak ještě varuje druhé před takovým přemýšlením a planými nadějemi. Ano, jistě, máme své zkušenosti a bereme vážně námitky lidí okolo nás; ale Písmo nám chce dosvědčit, že když věrně následujeme Ježíše Krista, pak můžeme udělat a uděláme zkušenosti také jiné, neobvyklé, ne-normální.

„Chceš-li, můžeš mě očistit“, říká malomocný. I on přece věděl, že jej nikdo z lidí malomocenství nemůže zbavit. Kde je však Ježíš, můžeme prožít a zakusit veliké věci, zázraky, udělat zkušenosti, které jsou nové a jiné, než to co vždy platilo a co všichni říkají.

Nyní ale tento příběh nabere pro nás dost nepochopitelný obrat. Malomocný je uzdraven, ale Ježíš jej hned na to posílá pryč od sebe. Co je to za falešný tón!? Co Ježíše na tomto uzdraveném člověku tak nahněvalo, že jej od sebe odhání? A navíc mu důrazně přikazuje, aby o svém uzdravení nikde před lidmi nemluvil. Tomu nerozumíme! Jak to má ten zachráněný udělat? Jak má mlčet o svém uzdravení, když se ještě navíc má jít ukázat knězi, který potvrdí, že malomocenství je pryč, a pak má jít do chrámu a přinést za své očištění oběť?

V Žalmu slyšíme: **„Obětuj Bohu oběť díků, a plň Nejvyššímu své sliby; volej mne v den soužení, zachráním tě a ty mě budeš slavit** (Ž 50,15). A oslavovat Hospodina, to se přece především děje ne jen uvnitř svého srdce nebo v nějaké komůrce, ale přesně tak jak to můžeme číst a učit se v jiném Žalmu: **„Tobě obětují**

obět' díků a jméno Hospodinovo budu vzývat. Své sliby Hospodinu splním přede vším jeho lidem“ (Ž 116,17-18), tedy jedná se o chválu veřejnou, přede všemi lidmi! Ježíš to ale nechce a uzdravenému to zakazuje, není mu to milé ani vhod.

Je to snad tak, že Ježíš si přeje, aby lidé byli získáváni pro Boha a jeho království především jeho slovem, a že nemá velkou radost z toho, když jsou přemáháni teprve zázraky a kvůli nim před ním padají do prachu? To se nám zde nepoví. Víme jen, že takto jednal a pomáhal. Ale více než jednou, nebo vícekrát než jen zde se z evangelií dozvíme, že se takovým díkům, uctívání nebo spoluúčasti na radosti z uzdravení vyhýbal, téměř před tím prchal do samoty. O několik veršů výše čteme, že **„když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. Celé město se shromáždilo u dveří, a uzdravil mnoho nemocných rozličnými neduhy... Časně ráno, ještě za tmy vstal a vyšel z domu; odešel na pusté místo a tam se modlil. Učedníci se pustili za ním. Když ho našli, řekli mu: Všichni tě hledají. Řekne jim: Pojd'te jinam do okolních městeček, abych i tam kázal, neboť proto jsem vyšel.“** Možná i proto Ježíš přísně pohrozil tomu malomocnému, aby o tom nikomu neříkal: Zas půjde těm, kteří se k němu seběhnou, jen o zdraví!

Ne, nikdo nesmí podceňovat nebo znevažovat velikou hodnotu zdraví. Ale tento příběh o záchraně malomocného provokuje a brzdí v samozřejmém poznání nás, kteří neustále vyhlašujeme zdraví za tu nejdůležitější a hlavní věc. Ano, Ježíš vysvobodil malomocného z jeho bídy, ale těžko z tohoto příběhu můžeme získat dojem, že tím ten muž získal to nejdůležitější, těžko z něj můžeme vytěžit, že právě to je ta hlavní věc, kterou chtěl Ježíš lidem přinést. O několik veršů dále, ve slově k ochrnutému, dá Ježíš poznat, co chtěl přinést především a o co lidé často nedbají: **„Synu, odpouštějí se ti hříchy“**. - A jako doplněk k tomu zásadnímu, bude také on ještě uzdraven.

Zdraví a denní chléb budou pro Ježíše vždy důležité, ale odpuštění a pokoj s Bohem budou pro Něj ještě mnohem, mnohem důležitější.

Amen.